

قرارهای مدنی

مقررات شکلی - آثار ماهوی

با نگاهی بر آیین دادرسی مدنی فرانسه

محمود قلعه نوی

وکیل پایه یک دادگستری

کارشناس ارشد حقوق خصوصی

عضو انجمن علمی آیین دادرسی مدنی ایران

سرشناسه	: قلمه‌نوی، محمود، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: قرارهای مدنی مقررات شکلی - آثار ماهوی با نگاهی بر آیین دادرسی مدنی فرانسه / محمود قلمه‌نوی.
مشخصات نشر	: تهران : فکر سازان، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۲۵۶ص.
شابک	: 978-964-8884-83-8
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: قرار (آیین دادرسی مدنی) — ایران
موضوع	: آیین دادرسی مدنی — ایران
موضوع	: آیین دادرسی مدنی — فرانسه
رده بندی کنگره	: ۱۸۱۷KMh / ق ۴۸۳ ۱۳۹۲
رده بندی دیویی	: ۳۴۷/۵۵۰۷۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۰۸۴۹۰۳

ناشر: انتشارات نکر سازان

نام کتاب: قرارهای مدنی

تألیف: محمود قلمه نوی

تعداد صفحه: ۲۵۶ صفحه

قطع: وزیری

سال انتشار: ۱۳۹۲

نوبت انتشار: اول

تیراژ: ۱۵۰۰ جلد

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۸۸۴-۸۳-۸

دفتر مرکزی انتشارات: تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان شهید وحید نظری،

کوچه شهید قدیری پلاک ۲۲، واحد ۴، تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۶۰۷۶۰

ل.....	مقدمه
--------	-------

فصل اول : کلیات در قرارهای مدنی

۲۷.....	مبحث نخست : قرار مدنی
۲۸.....	گفتار اول : معنی قرار
۲۹.....	گفتار دوم : قرار در قوانین
۳۰.....	گفتار سوم : انواع قرارهای مدنی
۳۲.....	بند اول: قرارهای مقدماتی
۳۵.....	دوم : قرارهای خارج کننده موضوع از جریان رسیدگی
۳۶.....	بند سوم: قرارهای غیر دائمی
۳۷.....	بند چهارم: قرارهای احاله کننده پرونده از مرجعی به مرجع دیگر
۳۸.....	بند پنجم : قرارهای مکلف کننده دادگاه به رسیدگی و صدور رأی مجدد
۳۹.....	مبحث دوم: وجه تمایز قرار از سایر تصمیمات دادگاه
۳۹.....	گفتار اول : وجه تمایز آراء مدنی از سایر اعمال دادگاه
۴۰.....	بند اول : تمایز رأی از دستورات دادگاه
۴۲.....	بند دوم: تمایز رأی ترافعی از تصمیمات حسی
۴۴.....	بند سوم : تمایز رأی از گزارش اصلاحی
۴۶.....	گفتار دوم : وجه تمایز قرار از احکام دادگاه
۴۷.....	بند اول: تفاوت در نوع رسیدگی و تصمیم دادگاه تجدید نظر
۴۸.....	بند دوم : تفاوت در وصف غیابی یا حضوری
۴۹.....	بند سوم: تفاوت در قابلیت اعاده دادرسی

- بند چهارم: تفاوت در برخورداری از اعتبار امر قضاوت شده ۵۰
- بند پنجم: امکان صدور برخی قرارها توسط شخصی به غیر از قاضی ۵۲
- بند ششم: تفاوت در شیوه تنظیم و ابلاغ ۵۳

فصل دوم: قرارهای اعدادی

- مبحث نخست: قرار معاینه محل ۵۸
- گفتار اول: موارد صدور قرار معاینه محل ۵۹
- بند اول: صدور قرار معاینه محل به درخواست اصحاب دعوا ۶۰
- بند دوم: صدور قرار معاینه محل رأساً توسط دادگاه ۶۱
- گفتار دوم: اجرای قرار معاینه محل ۶۱
- بند اول: لزوم ابلاغ موضوع، وقت و محل اجرای قرار معاینه محل ۶۲
- بند دوم: تهیه وسیله اجرای قرار معاینه محل ۶۳
- بند سوم: مجری قرار معاینه محل ۶۴
- گفتار سوم: آثار قرار معاینه محل ۶۵
- بند اول: اماره قضایی بودن اطلاعات حاصل از اجرای قرار معاینه محل ۶۵
- بند دوم: امکان عدول از قرار معاینه محل ۶۶
- بند سوم: عدم امکان شکایت به طور مستقل از قرار معاینه محل ۶۷
- مبحث دوم: قرار تحقیق محلی ۶۸
- گفتار اول: موارد صدور قرار تحقیق محلی ۶۹
- بند اول: صدور قرار تحقیق محلی به درخواست اصحاب دعوا ۶۹
- بند دوم: صدور قرار تحقیق محلی رأساً توسط دادگاه ۷۰
- گفتار دوم: اجرای قرار تحقیق محلی ۷۱
- بند اول: لزوم ابلاغ وقت و محل اجرای قرار تحقیق محلی ۷۱
- بند دوم: تهیه وسیله اجرای قرار تحقیق محلی ۷۲

- بند سوم : مجری قرار تحقیق محلی ۷۳
- گفتار سوم: آثار قرار تحقیق محلی ۷۵
- بند اول : اماره قضایی بودن اطلاعات حاصل از اجرای قرار تحقیق محلی ۷۵
- بند دوم: امکان عدول از قرار تحقیق محلی ۷۵
- بند سوم: عدم امکان شکایت به طور مستقل از قرار تحقیق محلی ۷۶
- مبحث سوم: قرار کارشناسی ۷۶
- گفتار اول: صدور قرار کارشناسی ۷۸
- بند اول: اختیار یا الزام دادرس در ارجاع امر به کارشناسی ۷۹
- بند دوم: نحوه انتخاب کارشناس ۸۱
- بند سوم: لزوم مشخص بودن موضوع کارشناسی و مدت انجام آن ۸۲
- بند چهارم : دستمزد کارشناس ۸۳
- گفتار دوم: اجرای قرار کارشناسی ۹۷
- بند اول : اقدامات کارشناس و اظهار نظر وی ۹۷
- بند دوم: مهلت اجرای قرار کارشناسی ۱۰۰
- گفتار سوم : آثار قرار کارشناسی ۱۰۱
- بند اول: لزوم ابلاغ وصول نظریه کارشناسی ۱۰۱
- بند دوم: قابل اعتراض بودن نظریه کارشناسی ۱۰۲
- بند سوم: امکان عدول از قرار کارشناسی ۱۰۳
- بند چهارم : عدم فراغ دادرس ۱۰۴
- بند پنجم : عدم قابلیت شکایت از قرار کارشناسی به طور مستقل ۱۰۵
- مبحث چهارم: قرار اتیان سوگند ۱۰۶
- گفتار اول: انواع سوگند ۱۰۶
- بند اول : سوگند قضایی ۱۰۷
- الف - سوگند بتی یا قاطع دعوا ۱۰۷

- ب- سوگند تکمیلی..... ۱۰۷
- ج- سوگند استظهاری..... ۱۰۸
- بند دوم: سوگند عهدی..... ۱۰۹
- الف- سوگند رئیس جمهور..... ۱۰۹
- ب- سوگند نمایندگان مجلس..... ۱۱۰
- ج- سوگند وکلای دادگستری، کارشناسان رسمی، پزشکان و ۱۱۰
- گفتار دوم: شرایط لازم برای صدور قرار اتیان سوگند..... ۱۱۱
- بند اول: منوط بودن صدور حکم دادگاه به سوگند شرعی..... ۱۱۱
- بند دوم: شخص حقیقی بودن طرفین دعوا..... ۱۱۲
- بند سوم: درخواست تقاضای..... ۱۱۳
- گفتار سوم: تشریفات اتیان سوگند..... ۱۱۴
- گفتار چهارم: آثار و نتایج اتیان سوگند..... ۱۱۵
- بند اول: پایان دادن به دعوا..... ۱۱۵
- الف- سقوط ادعا با اتیان سوگند توسط منکر به تقاضای خواهان..... ۱۱۶
- ب- اثبات ادعا با اتیان سوگند توسط خواهان پس از امتناع خوانده از ادای سوگند..... ۱۱۶
- ج- سقوط ادعا با نکول خواهان از ادای سوگند..... ۱۱۶
- بند دوم: فرجام ناپذیری احکام مستند به سوگند قاطع دعوا..... ۱۱۶
- بند سوم: نسبی بودن اثر سوگند..... ۱۱۷
- بند چهارم: عدم فراغ دادرس..... ۱۱۷
- مبحث پنجم: قرار اناطه و قرار تطبیق..... ۱۱۸
- گفتار اول: قرار اناطه..... ۱۱۸
- بند اول: موجبات صدور قرار اناطه..... ۱۱۹
- بند دوم: آثار قرار اناطه..... ۱۲۰

- الف-توقف رسیدگی ۱۲۰
- ب- مکلف شدن خواهان به اقامه دعوا در دادگاه صالح ظرف مدت یک ماه ۱۲۰
- ج- عدم فراغ دادرس ۱۲۱
- د- امکان عدول از قرار اناطه ۱۲۱
- گفتار دوم: قرار تطبیق..... ۱۲۲
- بند اول: موارد صدور قرار تطبیق..... ۱۲۴
- بند دوم: آثار قرار تطبیق ۱۲۴
- الف- امکان عدول از قرار تطبیق ۱۲۴
- ب - عدم فراغ دادرس ۱۲۵
- ج - عدم قابلیت شکایت به طور مستقل ۱۲۵
- د - عدم ابلاغ به اصحاب دعوا ۱۲۵

فصل سوم: قرارهای قاطع دعوا

- مبحث نخست: قرار رد دعوا ۱۲۹
- گفتار اول: موارد صدور قرار رد دعوا ۱۲۹
- بند اول: عدم اقامه دعوا در مهلت یک ماهه مقرر در ماده ۱۹ ق.آ.د.م ۱۳۰
- بند دوم: عدم اهلیت خواهان ۱۳۲
- بند سوم: عدم توجه دعوا به خوانده ۱۳۲
- بند چهارم: محرز نبودن سمت اقامه کننده دعوا ۱۳۳
- بند پنجم: اعتبار امر قضاوت شده ۱۳۳
- بند ششم: اثر قانونی نداشتن دعوا بر فرض ثبوت ۱۳۴
- بند هفتم: مشروع نبودن مورد دعوا ۱۳۵
- بند هشتم: جرمی نبودن دعوا ۱۳۵
- بند نهم: ذی نفع نبودن خواهان در دعوای مطروحه ۱۳۶
- بند دهم: ایراد خوانده به اقامه دعوا در خارج از مهلت قانونی ۱۳۶

- بند یازدهم: استرداد دعوا پیش از ختم دادرسی..... ۱۳۷
- بند دوازدهم: استرداد دعوا پس از ختم مذاکرات با رضایت خوانده..... ۱۳۷
- بند سیزدهم: عدم رفع نقص از دادخواست بدوی در مرحله تجدید نظر ۱۳۸
- گفتار دوم: آثار قرار رد دعوا..... ۱۳۹
- بند اول: عدم برخورداری از اعتبار امر قضاوت شده ۱۳۹
- بند دوم: قابلیت تجدید نظرخواهی ۱۴۰
- بند سوم: عدم قابلیت فرجام خواهی ۱۴۰
- بند چهارم: فراغ دادرسی ۱۴۱
- بند پنجم: عدم قابلیت و اخواهی و اعاده دادرسی ۱۴۱
- مبحث دوم: قرار رد دادخواست ۱۴۲
- گفتار اول: موارد صدور قرار رد دادخواست توسط دادگاه ۱۴۳
- بند اول: رد دادخواست به دلیل عدم سپردن تأمین از جانب خواهان ۱۴۳
- بند دوم: رد دادخواست جلب ثالث ۱۴۳
- بند سوم: رد دادخواست به دلیل عدم سپردن تأمین از سوی خواهان تبعه
- خارجی..... ۱۴۴
- بند چهارم: رد دادخواست و اخواهی..... ۱۴۴
- بند پنجم: رد دادخواست تجدید نظر..... ۱۴۵
- بند ششم: رد دادخواست فرجامی..... ۱۴۶
- گفتار دوم: موارد صدور قرار رد دادخواست توسط مدیر دفتر دادگاه ۱۴۶
- بند اول: رد دادخواست به دلیل عدم رفع نقص از دادخواست بدوی..... ۱۴۷
- بند دوم: رد دادخواست به جهت عدم تأدیه هزینه انتشار آگهی..... ۱۴۷
- بند سوم: رد دادخواست به دلیل نا معلوم بودن خواهان یا محل اقامت او ۱۴۸
- گفتار سوم: آثار قرار رد دادخواست ۱۴۹
- بند اول: آثار رد دادخواست صادره از دادگاه ۱۴۹

- الف - فراغ دادرسی ۱۴۹
- ب - عدم برخورداری از اعتبار امر قضاوت شده ۱۴۹
- ج - قابلیت تجدید نظرخواهی ۱۵۰
- د - قابلیت فرجام خواهی ۱۵۰
- بند دوم: آثار رد دادخواست صادره توسط مدیر دفتر دادگاه ۱۵۱
- مبحث سوم: قرار ابطال دادخواست ۱۵۱
- گفتار اول: موارد صدور قرار ابطال دادخواست ۱۵۱
- بند اول: ابطال دادخواست به دلیل عدم حضور خواهان در جلسه دادرسی و نیاز دادگاه به اخذ توضیح ۱۵۲
- بند دوم: ابطال دادخواست به دلیل عدم ارائه اصول اسناد عادی ۱۵۳
- بند سوم: ابطال دادخواست در صورت استرداد دادخواست قبل از اولین جلسه دادرسی ۱۵۳
- بند چهارم: ابطال دادخواست به دلیل عدم تهیه و ارسال اجرای قرارمعاینه محل یا تحقیق محلی ۱۵۴
- بند پنجم: ابطال دادخواست به جهت عدم پرداخت دستمزد کارشناس ۱۵۵
- بند ششم: ابطال دادخواست تجدید نظر به دلیل استرداد آن از سوی تجدید نظر خواه ۱۵۶
- بند هفتم: ابطال دادخواست معترض ثبتی برابر ماده ۱۹ قانون ثبت اسناد و املاک ۱۵۶
- گفتار دوم: آثار قرار ابطال دادخواست ۱۵۷
- بند اول: قابلیت تجدید نظرخواهی ۱۵۸
- بند دوم: قابلیت فرجام خواهی ۱۵۸
- بند سوم: فراغ دادرسی ۱۵۹
- بند چهارم: عدم برخورداری از اعتبار امر مختومه ۱۵۹

- بند پنجم: امکان ورود شخص ثالث در مرحله تجدید نظر پس از ابطال دادخواست
- وی در دادگاه بدوی..... ۱۶۰
- مبحث چهارم: قرار سقوط دعوا..... ۱۶۱
- گفتار اول: موارد صدور قرار سقوط دعوا..... ۱۶۲
- گفتار دوم: آثار قرار سقوط دعوا..... ۱۶۳
- بند اول: فراغ دادرس..... ۱۶۳
- بند دوم: برخورداری از اعتبار امر قضاوت شده..... ۱۶۴
- بند سوم: دارا بودن قدرت اثباتی..... ۱۶۵
- بند چهارم: قابلیت تجدید نظرخواهی..... ۱۶۵
- بند پنجم: قابلیت فرجام خواهی..... ۱۶۵
- مبحث پنجم: قرار عدم استماع دعوا..... ۱۶۶
- گفتار اول: موارد صدور قرار عدم استماع دعوا..... ۱۶۷
- بند اول: زنده نبودن خوانده دعوا..... ۱۶۷
- بند دوم: دعاوی راجع به قمار و گرویندی و تعهدات ناشی از معاملات
- نامشروع..... ۱۶۸
- بند سوم: دعوای نفی ولد پس از اقرار به ابوت..... ۱۶۹
- بند چهارم: دعوای نفی ولد پس از انقضای مهلت مقرر..... ۱۷۰
- بند پنجم: دعوای تصرف عدوانی و ممانعت از حق بعد اقامه دعوای مالکیت یا
- اصل حق ارتفاق و انتفاع..... ۱۷۰
- بند ششم: دعوای خلع ید قبل از احراز و اثبات مالکیت..... ۱۷۱
- گفتار دوم: آثار قرار عدم استماع دعوا..... ۱۷۱
- بند اول: فراغ دادرس..... ۱۷۲
- بند دوم: عدم برخورداری از اعتبار امر قضاوت شده..... ۱۷۳
- بند سوم: دارا بودن قدرت اثباتی..... ۱۷۳

- بند چهارم: قابلیت تجدید نظر خواهی ۱۷۳
- بند پنجم: عدم قابلیت فرجام خواهی ۱۷۴
- مبحث ششم: قرار رد درخواست ۱۷۵
- گفتار اول: قرار رد درخواست تأمین خواسته ۱۷۵
- گفتار دوم: قرار رد درخواست دستور موقت ۱۷۶
- گفتار سوم: قرار رد درخواست اعاده دادرسی ۱۷۷
- گفتار چهارم: قرار رد درخواست ابطال رأی داور ۱۷۸

فصل چهارم: قرارهای موقتی

- مبحث نخست: قرار تأمین خواسته ۱۸۱
- گفتار اول: موارد صدور قرار تأمین خواسته ۱۸۲
- بند اول: صدور قرار تأمین خواسته بدون دریافت خسارت احتمالی ۱۸۳
- الف- مستند بودن دعوا به سند رسمی ۱۸۳
- ب- در معرض تضییع و تفریط بودن خواسته ۱۸۳
- ج- در مواردی از قبیل اوراق تجاری وخواست شده که به موجب قانون دادگاه مکلف به قبول درخواست تأمین باشد ۱۸۴
- بند دوم: صدور قرار تأمین خواسته با دریافت خسارت احتمالی ۱۸۴
- گفتار دوم: شرایط لازم برای صدور قرار تأمین خواسته ۱۸۵
- بند اول: مالی بودن خواسته ۱۸۶
- بند دوم: درخواست خواهان ۱۸۶
- بند سوم: وجود شرایط عمومی اقامه دعوا در متقاضی ۱۸۸
- بند چهارم: معلوم بودن میزان خواسته یا عین معین بودن آن ۱۸۸
- گفتار سوم: نحوه صدور قرار تأمین خواسته ۱۸۹
- گفتار چهارم: شیوه اجرای قرار تأمین خواسته ۱۹۰

گفتار پنجم: آثار قرار تأمین خواسته.....	۱۹۱
بند اول: آثار تأمین خواسته نسبت به متقاضی.....	۱۹۱
بند دوم: آثار تأمین خواسته نسبت به خوانده قرار.....	۱۹۱
بند سوم: آثار تأمین خواسته نسبت به شخص ثالث.....	۱۹۲
مبحث دوم: قرار تأمین به نفع خوانده.....	۱۹۲
گفتار اول: قرار تأمین دعوای واهی.....	۱۹۳
گفتار دوم: قرار تأمین اتباع بیگانه.....	۱۹۳
مبحث سوم: قرار تبدیل و رفع تأمین.....	۱۹۵
گفتار اول: قرار تبدیل تأمین.....	۱۹۵
گفتار دوم: قرار رفع تأمین.....	۱۹۶
مبحث چهارم: قرارهای تأخیر و توقف اجرا.....	۱۹۷
گفتار اول: قرار تأخیر اجرا.....	۱۹۸
گفتار دوم: قرار توقف اجرا.....	۱۹۹
گفتار سوم: آثار قرارهای تأخیر و توقف اجرا.....	۲۰۱
مبحث پنجم: توقیف دادرسی.....	۲۰۱
گفتار اول: موارد صدور قرار توقیف دادرسی.....	۲۰۲
بند اول: فوت یکی از اصحاب دعوا.....	۲۰۳
بند دوم: حجر یکی از اصحاب دعوا.....	۲۰۴
بند سوم: زوال سمت هر یک از اصحاب دعوا.....	۲۰۴
گفتار دوم: آثار قرار توقیف دادرسی.....	۲۰۵
بند اول: عدم فراغ دادرس.....	۲۰۵
بند دوم: منوط شدن ادامه جریان دادرسی به تعیین جانشین و درخواست	
ذینفع.....	۲۰۶

فصل پنجم: سایر قرارهای مدنی

- مبحث نخست: قرار عدم صلاحیت و قرار امتناع از رسیدگی ۲۰۹
- گفتار اول: قرار عدم صلاحیت ۲۱۰
- بند اول: صدور قرار عدم صلاحیت ۲۱۱
- بند دوم: آثار قرار عدم صلاحیت ۲۱۲
- بند سوم: مراجع حل اختلاف در صلاحیت ۲۱۴
- الف - دادگاه تجدید نظر استان ۲۱۴
- ب - دیوان عالی کشور ۲۱۵
- گفتار دوم: قرار امتناع از رسیدگی ۲۱۸
- بند اول: موارد صدور قرار امتناع از رسیدگی ۲۱۹
- بند دوم: آثار قرار امتناع از رسیدگی ۲۲۲
- مبحث دوم: قرارهای قبولی ۲۲۳
- گفتار اول: قرار قبول دادخواست و اخواهی ۲۲۳
- بند اول: صدور قرار قبول دادخواست و اخواهی ۲۲۴
- بند دوم: آثار قرار قبول دادخواست و اخواهی ۲۲۶
- الف - مکلف شدن دادگاه به رسیدگی مجدد و صدور رأی ۲۲۶
- ب - توقف اجرای حکم ۲۲۷
- گفتار دوم: قرار قبول درخواست اعاده دادرسی ۲۲۸
- بند اول: مرجع صالح به رسیدگی ۲۲۹
- بند دوم: آیین رسیدگی به درخواست اعاده دادرسی ۲۳۰
- بند سوم: جهات اعاده دادرسی ۲۳۲
- بند چهارم: آثار قرار قبول درخواست اعاده دادرسی ۲۴۲
- الف - مکلف شدن دادگاه به رسیدگی ماهوی و صدور مجدد رأی ۲۴۲

ب- تعلیق اجرای حکم ۲۴۳

ج- تعویق رسیدگی در دعوای اصلی ۲۴۴

سخن آخر ۲۴۷

راهنمای مواد مرتبط با قرارهای مدنی در قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی

و انقلاب در امور مدنی ... ۲۴۹

منابع و مآخذ ۲۵۱

www.ketab.ir